

ŽEROTÍN... Nejstarší zpráva o vsi pochází z r. 1250. Obec se rozkládá ve výšce do 350 metrů nad mořem na výměře 1120 hektarů. Nahlášeno je 181 trvale žijících občanů. Obec je plynofikována, má vodovod. Za zhlédnutí stojí zřícenina hradu Žerotína, ze kterého zůstaly dva piliře, částečně se dochovaly chodby. V obci je kaplička, k Žerotínu patří i kostel sv. Blažeje a svatoblažejská studánka s léčivou vodou (při silnici na Prahu). Obec má ve znaku orlici. Starostou je po všechna volební období od listopadu 1989 volen pan Václav Pleticha, místostarostkou Vladimíra Kohlíková.

Zkušený žerotínský hajný je bez práce

Když se řekne Žerotín, vybaví se les a když se v Žerotíně řekne les, každému se vybaví Jiří Pelcman. Bydlí v dvougeneračním domku za hradem. Třicet let se staral o 1200 hektarů lesa, důvěrně zná každou cestu, každou mýtinu, každý strom. Je nezaměstnaný.

„Jako hajný jsem pracoval ve zdejším lesích přes třicet let. Po roce 1989 lesy převzala společnost CE Wood Zlín, kde jsem do roku 2004 pracoval spolu s manželkou na živnosták. Ožinali jsme, dělali průklest. Jenže pak společnost nevyhrála výběrové řízení. Nastalo bezvládné období bez práce. Lesy má nyní na starost firma Less & Forest. By-

valé zaměstnanec nikdo nechce. Hajní sem jezdí do práce šedesát kilometrů a já, který u lesa bydlím, jsem na podpoře.

Všichni zdejší hajní jsou bez práce, propustili nás před odchodem. V srpnu jdu do důchodu předčasného,“ vypráví Jiří Pelcman.

„Byli jsme skvělá parta, bylo nás šest žen a do práce jsme se

těšili. Nejdřív jsme si vydělávaly celkem slušně, pak to bylo čím dál horší. Chození do práce se nevyplácelo, mladší ženy šly nakonec do továrny,“ vzpomíná paní Pelcmanová.

„Co je na práci hajného nejtěžší? Papirovaní. Ale po práci jsem vzal flintu a psa a šli jsme do lesa. Všude klid, žádné píly, nikdo nic nechtěl. A to bylo nejkrásnější. V lesích je plno zvěře, hlavně prasata, srnčí. Hojně je káně, jestřáb, teď už i volavka. Setkat se můžete i s čapem – černým i bílým, ozývá se tu i krkavec. Také tu máme asi dvanáctihlavé hejno koroptví. Ze stromů se tu daří borovici, protože podloží je samá opuka a písek. Jdou tu i duby, buky, zato smrků je málo,“ přibližuje milované pracoviště pan Pelcman.

Má dvě dcery, jednu na Moravě, druhá je na mateřské dovolené a bydlí se svou rodinou spolu s rodiči. Díky vnukům nemá tolik času se bez práce trápit.

Jeho další láskou je chov králíků azahrad. „Pěstujeme Šampiony, Rubíny, Goldeny, z hrušek tu jde Solanka. Ale daří se i nektarinky, meruňky, broskvoně. Jestli to půjde se skleníkovým efektem dál, tak tu budeme za chvíli pěstovat i kokosové ořechy!“

„Jiříček chodí do 4. třídy a jeho bráška Martinek, ten už umí říkat: mňam a děda“ – chlubit se děda vnučky.

Těžká romantika na Budlíně

Je tu krásně, a pro kluky absolutní ráj

Promování inženýři se nemusí trápit nudou z nicnedělání a zbyh-darma utápět v penězích. Mohou to být docela normální pracovníci lidí, jako manželé Srbovi.

„Vstávám o půl páté, od pěti se dojí. Po snídaní zavazu Pepču a Vašíka do školy, nakoupím, poklidím, navařím. Jedu pro kluky, uděláme úkony a jde se na odpolední dojení. O zních býváme na poli někdy i do jedenácti. Od května nám začnou sena, po zních sláma, siláž, rozmetání hnoje. Pomáhají nám rodiče a jedna paní ze vsi. Brali bychom ještě jednoho solidního chlapa, ale kde ho sehnat? Do zemědělství se dneska hrne málokdo. Práce je fajn, ale trápí nás úřední šiml. Pořád vyplňujete lejštra, potíte cifry. Taky s dovolenou je to horší. Zvířata opustit nemůžete,“ líčí Magdaléna Srbová.

Bydlí s manželem Václavem a dvěma desíletými kluky na samotě za vsí - na Budlíně. Rodina hospodáři na 150 hektarech, chová více než sto kusů hovězího dobytka. „Červené straky máma na kvalitu a holštýnské plemeno

nám zvyšuje množství nadojeného mléka. Mléko odsud putuje do Prahy a pak do Drážďan. S lounskou mlékárnou byly problémy, teď už je to v pohodě.

Co mi tu chybí? Snad jen řeka. Rybník je tak hustý, že se tam hned tak někdo nepotopí,“ směje se paní Srbová. „Zato je tu krásný les a vzácné kytky. Brzy začínou lýkovec, úpoliny, lilie. Dokonce hořec brvitý jsem objevila. A ty houby! Jezdim na ně na kole, na cestě jich roste nejvíce.

Naši sousedé? Ve břehu je jezevec, jsou tu bažanti, zajáci, srnčí, taky jelínek sika. A prasata. Ta dělají paseku hlavně v kukuřici. V poli vyrývají rýhy, když loví myši.“

„Blahobyt to není, ale stěžovat si nemůžeme,“ mihne se letmo Václav Srb, pohladí vlčáka Doru a hned zase do práce.

„Musíte si ujasnit, co od života chcete. Spolužáci mají západní

auta a vysoká konta. Tady je krásně a kluci tu mají absolutní ráj. Nemusíme mít strach, že je něco přejede. A jak se vyřádí ve stohu. Zrovna tam jeden ztratil botu, tak snad ji do jara najdeme. Taky kopou zlato. Za barákem máme

lom, v něm slídu a doma dva zlatokopy. Vašík je spíš na přírodu, byl by z něj dobrý entomolog. Pepču zase baví stroje. Nasmáli jsme se, když ve škole na otázku čím chce být, odpověděl: „Inženýr - traktorista, jako tatínek.“

Magdaléna Srbová se svým stádem a s hlídačem Dorou.

Bohatstvím Žerotína je dvacet pět dětí

V obci už není obchod ani cukrárna, ale hospoda by se udržet měla

Žerotínský obecní úřad sídlí v malém domku při cestě ke hradu. Starosta Václav Pleticha je neuvolněný, úřaduje se v pondělí a ve středu po 16 hodině odpoledne. Měla jsem štěstí na paní místostarostku Vladimíru Kohlíkovou, které jsem se zeptala:

■ V jaké výši se pohybuje letošní rozpočet?

„Zatím jsme schválili rozpočtové provizorium, které ještě upřesníme. V příjmové části figuruje 1,5 milionu, další milion možná získáme od Severočeské vodárenské za převzetí vodovodu. Ve výdajové části letos figuruje další údržba a oprava hradu. Loni se opravovalo zdivo, sklepení, instalovala se mříž. Nad pracemi má patronát Vítek Martinovský. Dále chceme upravit pomník obětem války, staráme se o kapličku. Postavit ji nechala jedna místní rodina za uzdravení dcery. Původní vlastník tu však již nežije. Za školáky a předškoláky platíme městyso Panenský Týnec a do Loun.

Nyní nás překvapil nový zákon, podle něž je obec povinna odvádět za zastupitele zdravotní pojištění. Nějak mi uniká smysl podobného nařízení. Vždyť jsou zaměstnaní a pojištění již odvádějí.“

■ Co se v obci podařilo? Jaké

nejdůležitější akce zde proběhly?

„Nákladem 5 524 000 korun se postavil vodovod, z toho 3 miliony tvoří dotace od ministerstva zemědělství a 434 000 poskytl krajský úřad jako podporu na dofinancování stavby. Další důležité akcí byla plynofikace. Na plyn jsme dotaci nezískali a nyní jsme rádi. Podmínky dotace v počtu připojených uživatelů bychom nespĺnili a museli bychom peníze zase vracet.“

■ Či jsou zdejší rybníky?

„Rybníky slouží jako požární nádrže – ať už obecní rybníček dole na návsi nebo rybník za vsí, který máme v nájmu od pozemkového fondu. Ani jeden není určen na koupání, leda na vlastní nebezpečí. Za obecním úřadem pak máme rybníček, v němž se rozmnožují obojživelníci. Na vyčištění zatím chybí peníze. Při našem malém rozpočtu musíme pečlivě zvažovat, co udělat dříve.“

■ Jak je to se zásobováním?

„Do roku 2006 tu byl obchod paní Válkové, do loňského prosince měla otevřeno i cukrárna. V současnosti máme jen hospodu paní Věry Svobodové, hostinskou je Dobromila Pučelíková. V objektu bývala prodejna Jednoty. Čeká ho rekonstrukce, potřebuje menší okna, aby se snáze vytvořil.“

„V letní sezoně paní Milena Válková provozuje občerstvení u rybníka.“

■ Jaké působí ve vaší obci firmy, jací živnostníci?

„Jaroslav Kotous je zámečník, Václav a Magdaléna Srbovi chovají Na Budlíně hovězí dobytek. Soukromě hospodaří Josef Janda, částečně i Václav Pleticha. Jiří Křišťál má autoservis v Lounech.“

■ Působí zde nějaké organizace? Občané naznačili, že hasiči moc nefungují, prý už zapomněli, kdo je velitel a kdo pokladník...

„Sbor dobrovolných hasičů tu skutečně máme, činnost nebudu rozvádět. Ze strážáckých řádně platíme silniční daň. Dá se zapráhnout za každý traktor, takže malý požár snadno lokali-

zujeme. V případě rozsáhlejšího požáru máme dohodu o pomoci s městysem Panenský Týnec.“

■ Kolik se platí za pejsky a kolik za odpad?

„Za jednoho psa je to šedesát, za dva 140 korun. Co se týče odpadu, máme tu 41 domů a každý má popelnici na 110 litrů, za kterou se v případě kombinovaného svozu (v zimě se odpad vyváží týdně, v létě jednou za 14 dnů) platí 1216 Kč ročně. Samotní seniori, kteří vyprodukují minimum odpadu, mohou zakoupit za 46 Kč jednorázový rozměrný pytel. Dále máme kontejnery na tříděný odpad. Občané si na třídění rychle zvykli, jsou vzorní.“

■ Chtějí tu bydlet i mladí lidé?

„Ti už tu bydlí. Mladých rodin je hned několik. O mikulášské jsme se sešli v táboře v jídelně a bylo tam 25 dětí do 15 let.“

■ Jste spokojeni s dopravou?

„Dopravu dlouhá léta zajišťovala firma Sado pana Ohema, nový provozovatel zajišťuje dopravu ve stejném rozsahu. A kdo potřebuje na Prahu, vyběhne si kopec do Týnce.“

Podlehnout kouzlu Žerotína je snadné a sladké. Nejen zdejší obyvatelé, ale i chalupáři mohou vyprávět.

Bez Žerotína už neumíme žít

Snad všechny obyvatele tu spojuje láska k lesu a k přírodě Obešla jsem důkladně celou vesnici. Směřem na Zichovec jsem objevila březový hájek s pískovci.

Poblíž švédskými hráběmi čistila trávník Marie Pokorná. „Před šedesáti lety tady byla pískovna, kopal se tu písek,“ vysvětluje a hned se omlouvá. Bude muset sednout na kolo avdat se do práce. Uklízí ve škole v Panenském Týnci. Do Žerotína se přivdala z jiho, od Bechyně. Ráda chodí do lesa na borůvky a dělá pak koláče a alivance.

Další obyvatelka, kterou jsem zastihla, Jaroslava Suková žije v Žerotíně přes padesát let. Pracovala v ČKD, v oboru hydraulika. Později byla i správcovou v táboře. „Je tam kapacita 200 lůžek, často bývalo plno. Pracovala jsem jako elektrikář, instalatér, ale když bylo třeba a nepřišla kuchařka, tak jsem i navařila špagety. Přece nenechám děti hladovět,“ vypráví kurážná žena. Má ráda les. „To chodím na houbičky, na kloničky. Že nevíte, co je kloniček? No přece větve, co odpadla ze stromu. Loni byly krásné hříbky, také lidunky. Vypadají jako klouzek, takové oranžové. Nejvíce mi tady chybí lidi. Kolikrát tak jdu vesnici a ani nikoho nepotkám, leda sama sebe,“ říká paní Suková.

V postranní uličce před úhledným domkem skládá cihly Jitka Anglettová. „Přistěhovala jsem se, když mi bylo šest a do 21 let jsem tu bydlela. Pak jsem odešla do Chomutova, ale sem jsem jezdila pořád. A teď, co jsme zasloužili prduši, tak si tu užíváme,“ říká.

„Kdepak prduši, my už nejsme pracující důchodci, my jsme čistokrevní duši,“ směje se její partner Zdeněk Libecajt. Spolu s kamarádem Karlem Trunečkem,

zvaným božský Kája, mi mávají z přístřešku a zálibně pozorují, jak paní uklízí poslední cihly.

„Tak já jdu na ten oběd. Čeká mne lahůdková gulášovka a zapéčené těstoviny s houbami,“ dělá chutě pan Truneček, chápe se kolečka a odchází.

„To my budeme mít oběd rychle. Dělám dnes halušky. Špek a zeli už mám připravené,“ říká paní Jitka. V Žerotíně je prakticky pořád. A když je krutá zima, týden tráví tady a týden ve městě. „Máme tu krbová kamna a nízké stropy, tak se objekt vytopí ještě dřív, než vyložíme všechny věci. Moc rádi chodíme do lesa - na dřevo, na houby, na borůvky. Bez Žerotína už neumíme žít. Mám za sebou těžkou operaci a to vědomí, že se sem chci vrátit, mne celou dobu drželo nad vodou,“ vyznává se paní Anglettová.

Václav Režábek má v Žerotíně chatu od roku 1963. Jako bývalý lesák sem jezdí nesmírně rád, s celou svojí rodinou. Jeho dcera Lenka se v Žerotíně prodala. „Nadchlo mne, když jsem v lesních loužích objevil čolka horského. Nález mi potvrdil i přírodovědec Jan Hromádka. Mým koničkem jsou mravenčí druhu Formica, střezím jejich mravenišť. A samozřejmě sleduji i výskyt vzácných rostlin. Roste tu spousta orchidejí, například i vzácný střevočik pantoflíček, vstavač kukačka, okrotice bílá. Další vzácností je kýchavice černá či medvědice lékařská. Objevil jsem i vzácnou houbu květnatec pestrý,“ uštěřil mi fundovaný přírodovědný výklad další žerotínský nadšenec pan Režábek.